

Протягом кількох десятиліть, починаючи з 1918 року, кожна освітня школа в нашій країні обов'язково була ще й трудовою політехнічною. Поступово склалася визначена концепція уроків праці, що відображала конкретні освітні і виховні завдання. Головними серед них стали: політехнічна освіта учнів, виховання працьовитості і профорієнтація. Завдання навчального предмета відображали соціальне замовлення суспільства: економіці, що розвивається, потрібна була велика кількість кваліфікованих робітників для виробництва – звідси й необхідність політехнічної підготовки і ранньої профорієнтації.

Наразі школа покликана вирішувати інші завдання. Нині суспільству потрібні люди найрізноманітніших професій, у тому числі, вчителі, лікарі, конструктори, художники і філософи тощо. Кожен у своїй професії повинен бути творчим працівником. Таким чином, сучасне соціальне замовлення школі полягає зовсім не в підготовці виконавців, а в підготовці творців, людей, що мислять.

Сформульовані нові принципи державної політики в галузі освіти враховували також недоліки існуючої системи трудової підготовки молоді, її невідповідність завданням розвитку молодого покоління, що змінилися, і знайшли відображення в навчальних планах загальноосвітніх навчальних закладів України.

Перед працівниками освіти стоїть основне завдання – поглиблення і подальший розвиток технологічного, естетичного і дизайнерського виховання молодого покоління, оскільки тільки людина з високою внутрішньою культурою, розвиненими естетичними відчуттями здатна активним чином перетворювати навколишній світ. Це означає, що майбутніх учителів технологій необхідно навчати пошуку ідей, виховувати необхідні для цього виду діяльності якості особистості і розвивати проектно-технологічну культуру.

Використана література:

1. Сидоренко В. Ф. Образование: образ культуры / В. Ф. Сидоренко // Техническая эстетика. – 1989. – № 1. – С. 1-3; Сидоренко В. Ф. Пути перестройки образования / В. Ф. Сидоренко // Техническая эстетика. – 1990. – № 1. – С. 5-7.
2. Ткаченко Е. В. Дизайн-образование: концептуальные версии / Е. В. Ткаченко, В. П. Климов // Образование и наука. – № 1(3). – С. 94-100.

Abstract

The article is devoted such phenomenon of kul'turotvorchesti, as a project-technological culture of future teacher of technologies, in fact in new time of socio-economic, political and scientific and technical development of Ukrainian society a task to form a specialist which owns the detailed professional knowledges stands before higher school, ready to permanent professional growth, social and professional mobility, that modern teacher-professional, in particular education of him aesthetically beautiful taste.

Keywords: *project-technological culture, phenomenon of kul'turotvorchesti, future teacher of technologies, higher school.*

УДК 378:81'243

Сорочинська І. Р.

ВИКОРИСТАННЯ ПІСЕННОГО ТА ПОЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛІВ (ТА ЇХ ПЕРЕКЛАДІВ) ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНОЇ ТА ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У статті розглядається необхідність та доцільність використання пісенного та поетичного матеріалів (та їх перекладів) з метою формування комунікативних здібностей у процесі вивчення іноземної мови та переваги такого навчання при вивченні фонетичного та граматичного матеріалів.

Ключові слова: *мотивація, пісня, вірш, дидактика, діалогічне мовлення, комунікація, граматичні та фонетичні навички, освіта, культура.*

Мотивація, як найважливіша пружина процесу оволодіння іноземною мовою, забезпечує його результативність, і тому повинна бути не лише одностороннім вектором впливу від викладача до студента. Мотивація – сторона суб'єктивного світу людини, вона визначається її власними спонуканнями, усвідомлюваними потребами. Звідси всі труднощі виклику мотивації. Викладач може лише опосередковано вплинути на неї, створюючи передумови й формуючи підстави, на базі яких в студентів виникає особиста зацікавленість у роботі.

Досить нестандартним образом можна вирішити проблему мотивації до вивчення іноземних мов: навчання повинне йти паралельно зі збагненням культури - культурологічний вектор впливу. Використання країнознавчої ланки освіти в процесі навчання забезпечує підвищення пізнавальної активності, розглядає комунікативні можливості, сприяє розвитку комунікативних навичок й умінь, а також позитивної мотивації, дає стимул до самостійної роботи над мовою й сприяє вирішенню виховних завдань.

Отже, у процесі вивчення іноземної мови пісенний та поетичний матеріал повинні займати гідне місце. У них відображається не лише мовний й історичний пласт свідомості певної нації, але й її ментальна й культурологічна складова. Відзначимо, що останнім часом намітилося помітне збільшення частки відео та аудіо курсів і комп'ютерних програм, що активно застосовуються у процесі навчання, що дозволяє активніше збагачувати словниковий запас студентів і розвивати їх мовну компетенцію.

Використання віршовано-пісенного матеріалу на занятті з іноземної мови повністю відповідає вимогам сучасності, коли мова вивчається в нерозривному зв'язку з культурою України. З іншого боку, це і є розширенням комунікативної компетенції й творчих здібностей [5, с. 85].

Особливу увагу необхідно звернути на дидактичний ряд переваг, що притаманний віршу й пісні, а саме:

- доступність, завдяки розвитку мережі Інтернет;
- варіативність мовного матеріалу, постійне його відновлення;
- культурологічна складова, тобто додаткова лінгвокраїнознавча інформація [2, с. 168].

Все це дозволяє використати пісні й вірші на занятті з іноземної мови з більшим коефіцієнтом корисності, оскільки вони можуть бути задіяні викладачем у процесі навчання у різній послідовності і таким чином виконувати різні дидактичні функції. Розглянемо основні способи використання віршованого та пісенного матеріалу на занятті з вивчення іноземної мови та їх переваги:

– використання як фонетичної зарядки (пісня дозволяє викладачеві перейти від звуків рідної мови до звуків іноземної мови, тренуючи мовні органи й підготовлюючи їх до більш складної артикуляції);

– для вироблення правильної вимови, дикції на інтонації, емоційності сприйняття та вироблення власної передачі та подачі пісенного чи віршованого тексту;

– для закріплення лексичного й граматичного матеріалу (перехід від легшого до більш насиченого фразеологічними висловами та граматичними поєднаннями мовні матеріали або ж акцентуація на вивченні та закріпленні певного граматичного чи лексичного матеріалів);

– як вид релаксації, як мовна розрядка, що знімає напругу й відновлює працездатність студентів або ж для переходу від одного до іншого виду роботи на занятті;

– як культурологічна складова (для ознайомлення з історією, культурою певного регіону країни, при вивченні історичних тем, ознайомлення з мистецьким доробком, відомими діячами та ін.);

– як виховний фактор (для налагодження дружніх контактів у колективі, виявлення творчих інтересів студентів, психологічних рамок у спілкуванні, підтримання згуртованості колективу та ін.) [1, с. 53-54].

На початкових щаблях вивчення іноземної мови вірші й пісні активні допоміжні засоби у формуванні правильної вимови та інтонації. Тому вже із самого початку навчання в студентів формують навички розуміння іноземної мови на слух й її адекватне відтворення [3].

Перевага використання саме пісень полягає в тому, що вони допомагають більш точному засвоєнню й розширенню лексичного запасу, оскільки тексти пісень вміщують в собі безліч нових лексичних комбінацій, аббревіацій та розмовних висловів, які притаманні носіям мови у повсякденному спілкуванні. У піснях активно поєднуються мовні кліше сучасної мови та розмовна лексика, фразеологізми та неологізми. Це дає змогу, при адекватному перекладі та аналізі тексту, краще зрозуміти мовну структуру та характерні лише їй граматичні конструкції.

Поетичний ж матеріал потрібно підбирати правильно відштовхуючись від мовного рівня студентів та їх літературних інтересів. Даний матеріал, для отримання максимальних результатів від його застосування, повинен бути не лише пізнавальний, але й спонукати студентів до подальшого ознайомлення з літературою та культурою, а саме літературною спадщиною авторів, мову яких вони вивчають.

Для результативного розвитку комунікативних здібностей студентів більш вагому роль відіграє використання на заняттях пісенних матеріалів, що мають досить часто форму діалогу. Оскільки оптимальне сполучення повторюваності й варіативності мовленнєвого матеріалу є найважливішою умовою у навчанні діалогічного мовлення. Велике значення має вміння почати розмову, використовуючи етикетні кліше. Добре відпрацьований, швидко й виразно пред'явлений початок діалогу, що переходить від однієї теми до іншої, підвищує впевненість мовців у своїх силах і з самого початку налаштовує їх на емоційну мову. Ці всі складові розвитку діалогічного мовлення активно представлені у піснях, а їх повторення та вивчення на пам'ять студентами допомагає закріпленню на автоматичному рівні мовних кліше різної складності.

Іншою, але не менш важливою функцією пісень, ми вважаємо, введення й закріплення граматичного матеріалу. Монотонне виконання вправ не завжди дає позитивний результат, а пісня дає змогу при багаторазовому повторенні граматичного матеріалу краще його засвоїти, і зняти емоційну напругу при вивченні досить складних граматичних тем [6].

До того ж, при достатньому мовному рівні, згодом студенти можуть уже проводити більш детальний аналіз пісенного чи віршованого тексту. Корисним буде метод компаративного аналізу перекладів пісні. Таким чином студенти зможуть як самостійно порівнювати декілька уже існуючих перекладів певного вірша чи пісні на рідну їм мову, або ж виконати власний і з допомогою викладача розглянути детально структурно-семантичний аналіз мовних матеріалів.

Використана література:

1. *Бєлкіна М. Ю.* Завдання для вдосконалення фонетичних навичок / М. Ю. Бєлкіна // Іноземні мови в школі. – 2006. – № 5. – С. 53-54.
2. *Гальскова Н. Д., Гєз Н. І.* Теорія навчання іноземних мов: Лінгводидактика і методика : навч. посіб. для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. пед. навч. закладів. – М. : Видавничий центр "Академія", 2004. – С. 161-189.
3. *Гебель С. Ф.* Використання пісні на уроках іноземної мови / С. Ф. Гебель // Іноземні мови в школі. – 2009. – № 5. – С. 28-31.
4. *Дичківська І. М.* Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
5. *Рожкова Н. Н.* Використання відеотехнології на уроках іноземної мови // Мова. Комунікація. – 2000. – Вип. 4. – С. 84-90.
6. *Allan M.* Teaching English with Video/Video-applications in ELT. – Pergamon Press, 1983.

Abstract

In the article considers the necessity and appropriateness of usage of the song and poetic materials (and their translations) in order to develop communication skills in learning of a foreign language and advantages of such teaching of grammatical and phonetic materials.

Keywords: *motivation, song, poem, didactics, dialogic speech, communication, grammatical and phonetic skills, education, culture.*